

Ministeren for Handel, Industri og Søfart (Halfdan Hendriksen): Jeg skal tillade mig for det høje Ting at forelægge Forslag til midlertidig Lov om Tillæg til Lov om Banker af 15. April 1930.

Forslaget hviler, som det vil fremgaa af det til Lovforslaget optrykte Bilag, paa en Indstilling, som Handelsministeriet i April Maaned modtog fra Danmarks Nationalbank med Forslag om Iværksættelse af forskellige Foranstaltninger med Hensyn til den herskende Pengerigelighed. I Indstillingen, som jeg tillader mig at henviser til, har Nationalbanken nærmere redegjort for Aarsagerne til den nuværende ekstraordinære Pengerigelighed, ligesom der er peget paa de Farer for vort Lands Pengevæsen, som den foreliggende økonomiske Situation frembyder saavel paa lang Sigt som øjeblikkelig.

Nationalbankens Forslag gaar, som det vil ses, ud paa, at der søges gennemført Lovbestemmelser paa følgende 4 Punkter: 1) at de private Banker tilpligtes at have et Minimumsindestaaende paa Foliokonto hos Danmarks Nationalbank — en saakaldt lovpligtig Foliokonto, 2) at der udbydes Statsgældsbeviser med 2-aarig Løbetid, 3) at der tilvejebringes Lovhjemmel til Salg af Skatkammerbeviser med 6 Maaneders Løbetid, og endelig 4) at der skabes Hjemmel til Salg af Stats-Spareobligationer.

Det første af disse 4 Punkter omfattes af nærværende Lovforslag, medens de øvrige Punkter omfattes af det af Stats- og Finansministeren fremsatte Forslag til Lov om Udstedelse af Statsgældsbeviser, Skatkammerbeviser og Stats-Spareobligationer.

Den foreliggende Indstilling fra Nationalbanken har været gjort til Genstand for indgaaende Drøftelser mellem Handelsministeriet, Nationalbanken og de private Banker. Der er under disse Forhandlinger fra de private Bankers Side givet fuld Tilslutning til det Maal, som Nationalbankens Indstilling er Udtryk for, nemlig en Neutralisering af de ledige Penge. Men medens der saaledes under Forhandlingerne var Enighed om Princippet, var der ikke Enighed om de Midler, der burde bringes i Anvendelse. Man har fra Bankernes Side givet Udtryk for, at det tilsigtede Maal bedst vil kunne naas derved, at man — i Stedet for at anordne en lovpligtig Foliokonto — gav Regler, der supplerede den gældende Banklovs Likviditetsbestemmelser, saa at Likviditetskravene til Bankerne skærpedes under Hensyntagen til Karakteren af Bankernes Indskud og Tidspunktet for disse Indskuds

Opstaaen. Efter denne Linie er Forslaget blevet udarbejdet, og jeg tilføjer, at saavel Nationalbanken som de private Banker har givet deres Tilslutning til Lovforslaget, saaledes som det foreligger.

Ogsaa fra Erhvervsside har man ønsket at være med i Forhandlingerne om Forslaget, og da jeg under Hensyn til Forslagets Betydning for Erhvervslivet har skønnet det naturligt at imødekomme dette Ønske, har der fundet orienterende Forhandlinger Sted med Repræsentanter for Hovedorganisationerne for Erhvervslivet.

Jeg skal ikke lægge Beslag paa ærede Medlemmers Opmærksomhed med en Gennemgang af alle Bestemmelser i Lovforslaget, men indskrænke mig til at omtale Lovforslagets Hovedbestemmelse, der indeholder de skærpede Likviditetskrav.

Det foreslaas, at enhver Bank ud over de likvide Beholdninger, som den i Henhold til Banklovens § 11 skal have til Raadighed, til enhver Tid i Kassebeholdning skal have et Beløb, der er lig med Summen af

- 1) 40 pCt. af den Stigning, Bankens samlede Indskud paa Foliokonto og Kontokurant-Konto samt Konto for Indskud og Laan fra indenlandske Sparekasser udviser siden ultimo August 1939,
- 2) 15 pCt. af Bankens samlede Indskud paa Foliokonto og Kontokurant-Konto samt Konto for Indskud og Laan fra indenlandske Sparekasser,
- 3) 5 pCt. af Bankens samlede Indskud paa Bankbog m. v. paa Anfordring eller med kortere Opsigelsesvarsel end 3 Maanedre, og
- 4) 100 pCt. af saadanne Indskud, som direkte eller gennem anden Bank er modtaget fra indenlandske Banker, og som af disse henregnes til Kassebeholdningen i Forhold til Loven.

Jeg kan oplyse, at den Binding, der bliver Tale om efter Lovforslagets § 1, giver følgende Beløb, opgjort paa Basis af Bankernes Maanedsbalance pr. ultimo April 1942: 40 pCt.-Bindingen af Stigningen paa Foliokonto m. v. giver et Beløb paa 303 Mill. Kr., 15 pCt.-Bindingen af de samlede Indskud paa Foliokonto m. v. andrager 221,7 Mill. Kr., og 5 pCt.-Bindingen af Bankbogsindskuddene repræsenterer 42,3 Mill. Kr. Den øgede Kassebeholdning, som Bankerne tilsammen skal have ud over den Kassebeholdning, som de skal ligge inde med i Henhold til Bankloven, udgør herefter pr. ultimo April 1942 i alt ca. 567 Mill. Kr. Jeg tilføjer i denne Forbindelse, at den i Lovforslagets § 1 under Nr. 4 anførte